10e JAARGANG. № 294.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT.

Prijs der Inteekening.

Voor Soerabaja. ℔ jaar............... ƒ 18.—
„ Java en buitenbez. „ do................. „ 20.—
„ Europa „ do................. „ 25.—

De **Oostpost** verschijnt dagelijks, met uitzondering van den ZONDAG.

MAANDAG 15 DECEMBER 1862.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentiën met groote letters betalen dubbel.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

Sluiting der Landmail - pakketten.

Vrijdag den 26sten December,
des middags te 4 uur..

ADVERTENTIEN.

Wordt bekend gemaakt, dat op Woensdag den 17den December 1862, des morgens ten 10 ure, ten burele van den Resident van Soerabaja

EENE UITBESTEDING

zal worden gehouden

voor den overvoer van ZOUT gedurende 1863 van de verschillende dépôts naar eenige op de NOORDKUST van JAVA gelegene plaatsen, en naar de BUITENBEZITTINGEN.

De voorwaarden liggen voor belanghebbenden ter inzage ten burele voornoemd.

SOERABAJA, Namens den Resident,
17 November 1862. DE SECRETARIS,
(1550) WEGENER.

Wordt bekend gemaakt, dat op Zaturdag den 20sten dezer, des morgens ten 10 ure, ten burele van den Resident van Soerabaja,

eene UITBESTEDING,

zal worden gehouden

voor den overvoer van 400 à 600 tonnen Steenkolen van SOERABAJA naar GORONGTALO.

De voorwaarden liggen voor belanghebbenden ter inzage op gemeld bureau.

SOERABAJA, den 1sten December 1862.
NAMENS DEN RESIDENT.
De Secretaris,
(1605) WEGENER.

BEKENDMAKING

aan ouders en voogden: dat aanzoeken voor de toelating, met *primo Januarij e. k.*, **van leerlingen op de gouvernements-ambachtschool te dezer stede** kunnen worden ingezonden, in den loop van deze en de volgende maand, aan het locaal der genoemde school, op den hoek van de *Handelstraat*, tegenover de roode brug.

SOERABAYA, 11 *November* 1862.
De Directeur der Gouv. Amb. school voornd.
(1532) A. H. BISSCHOP GREVELINK.

UITBESTEDING.

Op Dingsdag den 10den Februarij 1863,

des morgens ten 10 ure,

zal op het Bureau van den Ondergeteekende publiek worden UITBESTEED de levering van

Roode wijn

ten behoeve van het Militair departement gedurende de jaren 1864 tot en met 1866.

De UITBESTEDING zal plaats hebben tweeledig, namelijk:

1°. voor de behoefte van het **Leger** te zamen genomen.
2°. voor de behoefte in deze afdeeling,

De voorwaarden liggen dagelijks, met uitzondering van zon- en feestdagen, voor belanghebbenden, van 's morgens 8 tot 's namiddags 2 ure ter lezing op het bureau van den Ondergeteekende, bij wien tevens de verlangd wordende inlichtingen te bekomen zijn.-

De Onder Intendant der 1ste klasse in de 3de militaire afdeeling op Java.
Bij Ontstentenis.
De Onder Intendant der 2de klasse
SOERABAYA, *der militaire administratie*
den 11den November 1862. **DE GROOT.**
(1525)

SUB-COMMISSIE VAN ONDERWIJS.

School-Commissarissen over de maand December

de heeren R. van NOORD BORSKI en Ds. A. A. Th. MOUNIER.

AMBACHTS SCHOOL

te SOERABAJA.

Examen van de leerlingen op 23 en 24 dezer.

(1667) A. H. BISSCHOP GREVELINK.

JONGENS WEEZEN INRIGTING.

Directeuren over de maand December 1862.
De Heeren F. J. H. BAIJER.
en J. L. VAN GENNEP.

ZITDAG

VAN DE

Spaarbank in de maand **December**

Dingsdag den 16den.

(1603)

VENDU - DEPARTEMENT

PUBLIEKE VENDUTIËN.

Op Dingsdag 16 December 1862.

Bij de firma W. CORES DE VRIES aan de Kalimas van een schip en inventaris, en bij den heer VAN DER ZWAAN in de Chinesche kamp van diverse goederen voor rekening van Mr. KOOIMAN.

Op Woensdag 17 December 1862.

Ten huize van den heer P. BROEKMAN te Kepoetran van Meubelaire goederen wegens vertrek.

Op Donderdag 18 December 1862.

Bij den heer B. VAN DER ZWAAN in de chinesche kamp van diverse goederen.

Op Vrijdag 19 December 1862.

Bij de heeren GEBR. PERRET & CO, in de stad van diverse goederen.

Op Zaturdag 20 December 1862.

Bij het Militair Kleeding magazijn alhier van overtollige Militaire goederen.

(1653)

STERFGEVALLEN.

Heden nacht overleed alhier in den ouderdom van 55 jaren de Heer JOHANNES RUYL, diep betreurd door zijne nagelatene betrekkingen.

SOERABAJA, *Uit aller naam,*
9 December 1862. E. TEN BRINCK.
Eenige kennisgave. (1664)

Den 29*sten November jl.* overleed te Samarang onze geliefde broeder en schoonbroeder J. A. VAN LAKERVELD, in den jeugdigen leeftijd van 26 jaren.

L. G. VAN LAKERVELD
M. VAN LAKERVELD, LION
F. VOS
M. VOS, VAN LAKERVELD.

SOERABAJA, 12 *December* 1862, (1668)

Vendutie wegens Vertrek

Op Woensdag den 17den December a. s.

ten huize van den Heer

P. BROEKMAN,

te KEPOETRAN, door

D. D. VAN BOECKHOLTZ,

van eenen zeer net onderhouden INBOEDEL, bestaande grootendeels uit:

Massief Mahonie-Houten Meubelen,

ZOO ALS:

Ledikanten voor één en twee Personen en **Kinder-Ledikanten** met toebehooren. **Groote-** en **Kinder-Kleêrkasten.**
Glazen Kasten.
Banken, **Voltaires**, **Fauteuils** en **Wipstoelen**, met **bruin Leder** bekleed.
Een **Buffet**, groote **Ronde** en **Ovale Tafel**, en **Consoles** met **Wit Marmeren Bladen.**
Eene groote **Etens tafel** en **Uittrek-Schutsel.**
Speeltafels en **Knapen.**
Groote **Spiegels** en **Smirnasche Karpetten.**
Kristal-, Glas- en **Pleetwerk.**
Hang en **Tafel-Lampen.**
Porceleinen Tafel en **Thee-Serviezen.**
Pendules, eene collectie **Bloemen** in **Potten**, enz.

ALSMEDE:

Drie span goed gedresseerde **Wagenpaarden.**
Een **Rijpaard.**
„ **Sidney Koe** en **Stier.**
„ **Vis à-Vis.**
„ **Mylord.**
„ **Palanquin.**
„ **Engelsche Reiswagen.**
Engelsche en **Inlandsche Wagen-Tuigen**, enz.

N B. Alles *Zondag* en *Maandag* te voren te bezigtigen. (1675)

VENDUTIE

Op Vrijdag 19 December aanstaande

bij

GEBRS. PERRET & CO.

VAN DIVERSE

COMMISSIE-GOEDEREN.

(1655)

VENDUTIE

op aanstaanden Zaturdag, den 20sten December 1862

voor het afdeelings kleeding magazijn, van overtollige goederen, waaronder KOPEREN KOOKKETELS van verschillende dimensiën, zeer geschikt voor scheepsgebruik.

De Onder Intendant der 1ste klasse in de 3de militaire afdeeling op Java.
BIJ ABSENTIE,
De Onder Intendant der 2de klasse
SOERABAJA, DE GROOT.
den 3 December 1862. (1614)

Op den 27sten December 1862

zal in 's Lands fabriek voor de Marine en het Stoomwezen vendutie worden gehouden van: dubbel en enkel **blik**, **gemalen krijt**, **oude vijlen**, eene **Hydraulische waterpers**, oude ledige *kisten* en *vaten*, *blikken bussen*, *oud ijzer* enz. enz.

De Direkteur van opgemelde fabriek,
VAN BLEISWIJK RIS.
(1654)

Op een nader te bepalen dag

zal door de ondergeteekenden publiek worden verkocht:

Een ERF met een STEENEN met PANNEN GEDEKT HUIS en BIJGEBOUWEN, gelegen binnen deze stad in de Jotangan, thans Jatottan, Blok No. 22, bij de verponding geregistreerd onder No. 294, thans geoccupeerd als HOTEL en WAGENVERHUURDERIJ door den Heer SCHMIT, benevens een daaraan grenzend uitgestrekt stuk gronds.

Inmiddels ieder afzonderlijk uit de hand te koop.

Nadere informatiën bij
(1375) ANEMAET & CO.

VENDUTIE

op eenen nader te bepalen dag

IN HET LOCAAL NAAST DE HOOFDWACHT,

vroeger geoccupeerd door

den Heer J. H. TEN CATE,

door

ABALAIN DURAND & CO.

van Diverse

COMMISSIE - GOEDEREN.

(1676)

VERTREK VAN SCHEPEN

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het gunstig bekend, snelzeilend fregatschip

BURGEMEESTER HOFMAN,

KAPT. T. D. DE WITT,

hetwelk tegen het einde van deze maand van PASOEROEAN zal vertrekken.

Voor den overvoer van passagiers beveelt dit schip zich gunstig aan, als zijnde bijzonder daartoe ingerigt.

Nadere informatiën verstrekken

de Agenten,
(1626) SCHIMMELPENNINCK & CO

Naar Amsterdam

zal *medio December* direct van hier vertrekken het snelzeilend viermast schip

ARGO,

gevoerd door kapt. A. W. F. VAN TEUTEM, bijzonder ingerigt voor den overvoer van passagiers.

Nadere informatiën te bekomen bij den gezagvoerder, adres MARINE HOTEL.

De Agenten,
REIJNST & VINJU *te Batavia,*
1500) ANEMAET & CO *alhier.*

Naar Rotterdam direct

zal omstreeks *medio December* van hier vertrekken het snelzeilend Nederl. Barkschip

Susanna Johanna,

kapitein J. P. PEETERS,

en wordt daarmede eene uitmuntende gelegenheid aangeboden voor passagiers, zijnde die Bodem comfortable ingerigt, en behoorlijk uitgerust.

Nadere informatiën bij

De Agenten,
(1602) **Mc. LENNAN & CO.**

Passage naar Nederland.

wordt aangeboden met het gunstig bekend fregatschip

ACADIA,

Kapt. G. GREEFKES, hetwelk in het begin van *Januarij* van **Pasoeroean** zal vertrekken.

Het schip heeft eene campagne met 14 roijale hutten en patrijspoorten, en is geheel voor de passagiersvaart ingerigt.

Een geëxamineerd geneesheer bevindt zich aan boord.

Nadere informatiën zijn te bekomen, en ligt er een plan van het schip ten kantore van

de agenten,
(1625) SCHIMMELPENNINCK & CO.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het gunstig bekende en snelzeilende barkschip

Clio,

Kapt. Wijnmalen,

om in de tweede helft van *December* van hier te vertrekken.

Daar de kajuit bijzonder doelmatig is ingerigt, biedt dit schip eene gunstige gelegenheid aan tot den overvoer van eene familie of van enkele personen.

Nadere informatiën verstrekken

de Agenten,

(1589) SCHIMMELPENNINCK & CO.

Debiteuren en Crediteuren van den Heer C. VAN RAALTEN worden verzocht, binnen acht dagen betaling of aangifte te doen ten kantore van

(1680) MAC LENNAN & CO.

UIT DE HAND TE KOOP,

tegen billijken prijs **à Contant**

Wegens verhuizing

Een amerikaansch BOUDOIR AMEUBLEMENT.

Een IJZEREN LEDIKANT met toebehooren.

Eene gebruikte, doch goed brandende KROONLAMP met vier armen.

Idem HANGLAMPEN.

Eenige SCHILDERIJEN en SPIEGELS.

Eene BENDY met PAARD en TUIG.

Te bevragen bij de uitgevers dezes. (1677)

TE KOOP

CEMENT

bij

(1671) ADAM & CO.

TE HUUR

op Kepoetran

twee gemeubeleerde kamers, met de kost.

Adres Lett. S. uitgevers *Oostpost.*

(1660)

TE HUUR

tegen primo Februarij,

het Huis,

laatst geoccupeerd als TOKO van den heer J. KOOSE.

Te bevragen bij

(1679) J. DE ZOETE.

PERUVIAANSCHE GUANO.

Tot den verminderden prijs van *f* 7.— per picol voor hoeveelheden van 100 picols en meer verkrijgbaar bij het agentschap van de factorij der **Nederlandsche Handel Maatschappij** alhier. (1666)

TE HUUR,

met *primo Januarij* te aanvaarden, het HUIS in de werfstraat, thans bewoond door, en te bevragen bij

1673) J. KOOSE.

De ondergeteekende waarschuwt een ieder, om van af heden geen crediet meer te verleenen aan zijne huisvrouw, E. L. DIEFFENBACH geb. REIER, ter voorkoming van nonbetaling.

M. E. R. F. DIEEFENBACH.

SOERABAJA, 12 December 1852, (1672)

Messieurs Audineau frères ont l'honneur de prevenir le public de Soerabaja et des environs, qu'ils viennent d'arriver avec un bel assortiment de voitures d'Europe et autres.

De plus, ils montent un

atelier pour la fabrication des voitures, harnais et selerie et

se chargent de toute espèce de réparations, telle que Peinture, garniture, etc.

Le tout à des prix très modérés et avec promptitude. Ils s'efforceront de mériter la confiance, dont on voudra bien les honorer.

Leurs ateliers sont situés PASSAR BESAR.

SOERABAJA, 10 Dec. 1862. (1662)

Een jong mensch, bekend met de inlandsche en moderne talen en het Boekhouden, en sedert twee jaar als geëmployeerde op eene Suikerfabriek werkzaam geweest zijnde, zoekt wederom eene dergelijke betrekking.

Adres La. **B**, uitgevers van de *Oostpost.*

(1617)

Door verhuizing van den ondergeteekenden zal de **toko** worden UITVERKOCHT tegen zeer verminderde prijzen.

(1674) J. KOOSE.

Een jong mensch, Hollander van geboorte, beekend met de modern en inlandsche talen, de cultures en fabrikatie van TABAK en SUIKER, zoekt plaatsing bij den handel of bij eene landelijke onderneming.

Hierop reflecteerende, adressere men zich onder leter D poste restante te PROBOLINGO.

(1678)

PHOTOGRAPHIE.

PORTRETTEN

Op **glas** van *f* 6.— *f* 10.— *f* 20.— *f* 30.

Op **wasdoek** en op **papier** billijke arrangementen.

Modellen liggen ter bezigtiging.

De betaling bij de aflevering.

M. H. HALEWIJN.

Heeren Straat

(1402 *achter het stadhuis.*

NORTHERN

Insurance Company,

gevestigd te LONDON.

Brand- en Levensverzekering.

De ondergeteekenden, agenten, gaan steeds voort met het **sluiten van Polissen en Assurantie,** op de meest billijke en voordeelige voorwaarden, op WOONHUIZEN met het daarin aanwezige AMEUBLEMENT, PAKHUIZEN, GOEDEREN, KOFFIJ-, THEE- en SUIKER-ETABLISSEMENTEN.

(1517) B. J. VAN ECK & CO.

Etablissement Groedo.

De ondergeteekenden hebben de eer, kennis te geven, dat, hunne

HOUTSTOOMZAAGMOLEN

thans in volle werking zijnde, bestellingen op gezaagde **houtwerken** binnen weinige dagen kunnen geëffectuëerd worden.

De prijzen zullen, naar gelang der dimensiën der bestelde **houtwerken,** ten billijkste berekend worden.

Alleen DROOGE en GAVE HOUTWERKEN worden afgeleverd.

(715) **ZANTHUIS & CO.**

GEVRAAGD

om spoedig te betrekken:

eene gemeubeleerde kamer met de kost.

Adres Bureau *Oostpost.* (1646)

STEMPELPERS

VAN

LE ROY & CO.

Postpapier, met naam of initialen gestempeld, tegen denzelfden prijs als het ongestempelde verkrijgbaar.

Voor de zoo algemeen gewilde *boogdruk*-visitekaartjes rekenen zij niet meer dan voor gewonen druk. (1212)

HET

Photografisch Atelier

VAN

K. BUWALDA

zal van af 1 Januarij tot ongeveer 1 Februarij gesloten zijn.

Is deze maand *alle* dagen geopend. (1649)

Wissels op Nederland.

bij

(1418) FRASER EATON & CO.

BOEK-, COURANT en HANDELSDRUKKERIJ,

VAN

LE ROY & CO,

TE

SOERABAJA.

Door eene ruime keuze van lettersoorten is deze drukkerij inzonderheid ingerigt tot het drukken van:

Aanplakbiljetten en **Affiches** in vele formaten, **Boek- en kantoordrukwerken, circulaires, rekeningen, nota's, kwitantiën, wissels, prijscouranten, marktberigten, polissen, cognossementen, menu's, adres-** en **visitekaartjes** en elk ander drukwerk.

BOOM- en HANDELSSTUKKEN,

zoomede

IMPRIMÉS voor **Fabriekanten, Aannemers** en **Pachters**

naar vaste modellen

zijn steeds voorhanden. (1236)

Wissels op Nederland.

bij

(1416) HILL BROEKMAN & CO.

Meubelen en Rijtuigen,

smaakvol en soliede bewerkt, in ruime sortering steeds voorhanden

bij

(1601) KESSLER & CO.

In Commissie Ontvangen

supra fijne HEERENHEMDEN.

ad

f 32., *f* 36., *f* 40., *f* 42, *f* 48., *f* 50 en *f* 65.

à contant.

1635) bij LE ROY & CO.

IN TOKO BOOMSTRAAT

ONTVANGEN

Versche Eindhovensche

SNUIF

in looden pakjes.

(1663) VAN DEN MUIJSENBERG.

ONTVANGEN

direkt van China

PUIKE GEMBER

(1659) **L. W. van der ZWAAN.**

Fransche Heerenschoenen

met ELASTIEK, ROSETTE en GESP

ad

f 7., *f* 7.50, *f* 8., *f* 9. en *f* 10.

à contant

(1636) bij LE ROY & CO.

Voortdurend Verkrijgbaar

IN TOKO BOOMSTRAAT,

à Contant.

Holloway Pillen en Zalf.

Doosjes PILLEN à *f* 1.— 3.— *f* 5.—

Potjes ZALF à *f* 1.— 3.— *f* 5.—

1330) **J. J. van den MUIJSENBERG.**

IN COMMISSIE

zijden en andere

REGENMANTELS

en

REGENJASSEN.

à Contant.

bij

(1652) LE ROY & CO.

HOLOWAYS ZALF en PILLEN.

Behoud der gezondheid. Hoe gering is dikwijls de oorzaak der ziekten! Hoe dikwijls wordt zij verzuimd, en hoe gemakkelijk is zij somtijds te herstellen! De natuur waarschuwt den mensch voor eene komende ziekte door pijn, ligte ongesteldheid, of iets dergelijks, welke kleine ongemakken dadelijk door dienstige geneesmiddelen moeten worden weggenomen, en de geneesmiddelen van Holloway zijn door de geheele wereld als zoodanig beroemd. De pillen zuiveren het bloed, de bron van gezondheid en sterkte, en verzekeren alzoo de geregelde voorkoming van alle uitwendige ziekten, van welken aard die ook mogen zijn. De pillen en zalf van Holloway, te zamen tot hetzelfde doel aangewend, zullen een ieder in staat stellen, om den voortgang der ziekte te stuiten, en om de geheele inwendige ligchaamskracht in overeenstemming te houden.

(880)

W. SCHEERENS,

kapper, barbier en haarsnijder

Kalisossok No. 2. (769)

BENOEMINGEN BESLUITEN enz.

JAVASCHE COURANT

van den 10den December 1862 no. 99.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut!

doet te weten:

Dat Hij, de wenschelijkheid in aanmerking nemende, om den president en de directeuren der Javasche bank te ontheffen van de verpligting, om zelven de bankbilletten te onderteekenen, waardoor— bij de hoogte, die de kunstmatige aanmaak van bankpapier in de laatste jaren heeft bereikt— noodelooze vertraging in de uitgifte van billetten der lagere seriën ondervonden wordt;

Lettende op de artikelen 20, 29, 30 en 31 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch Indië.

Heeft goedgevonden en verstaan:

Krachtens magtiging des Konings, het octrooi en reglement der Javasche bank (staatsblad 1859, no. 98) in dier voege te wijzigen, dat achter de eerste zinsnede van art. 28 worde gevoegd: „De inrigting en inhoud dezer billetten wordt door de directie bepaald en bekend gemaakt;" en dat in artikel 60 vervallen de woorden: „billetten aan toonder," tegen bijvoeging van: „Hiervan zijn uitgezonderd de billetten, bedoeld bij art. 28".

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van Nederlandsch-Indië geplaatst, en, voor zooveel noodig, in de Inlandsche en Chineesche talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegiën en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te *Batavia, den 8sten* 1862.

L. A. J. W. SLOET.

De Algemeen Secretaris,

A. LOUDON.

(Staatsblad No. 147).

EXTRACTEN *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BATAVIA, *den 5den December* 1862 (*No.* 14).

(*Staatsblad no.* 145).

Gelezen de missives:

a. van den minister van Koloniën, van 16 Mei 1862 Lt. AAZ n°. 86/537;

b. enz.

Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Tot wegneming van allen twijfel dienaangaande, te verklaren, dat de teelt en de bereiding van gambier, ook op het eiland, Java, aan ieder vrijstaat, en in verband hiermede te bepalen, dat in de kontracten voor de uitgifte van woeste gronden het verbod van het aanplanten van gambier voortaan niet meer zal worden opgenomen, terwijl het in die kontracten, waarin het reeds mogt voorkomen, als vervallen wordt beschouwd.

Ten tweede: enz.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal;

De Algemeene Secretaris,

A. LOUDON.

BATAVIA, *den 5den December* 1862. (No. 15.)

(*Staatsblad no.* 146.)

Gelet, enz.

Gelezen de missive van den minister van Ko-

loniën van 20 Augustus 1862, Lt. AAZ, no. 27/1006;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: enz.

Ten tweede: Te bepalen, dat artikel 1 van staatsblad 1858, no. 18, houdende bepalingen ter verzekering van de regelmatige werking der ordonnancie in staatsblad 1858, no. 17, wordt gelezen, als volgt:

„de reglementen en keuren van policie, tot het „maken van welke de hoofden van gewestelijk „bestuur de bevoegdheid ontleenen uit artikel 72 „van het reglement op het beleid der regering in „Nederlandsch-Indië, nader geregeld bij de ordon„nancie van heden (staatsblad no. 17), mogen niet „worden afgekondigd zonder voorafgaande raad„pleging van den procureur-generaal bij het hoog„geregtshof van Nederlandsch-Indië.

„Ingeval van verschil van gevoelen, zal de be„slissing van de regering moeten worden ingeroe„pen."

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur Generaal:

De Algemeene Secretaris,

A. LOUDON.

BATAVIA, *den 8sten December* 1862. (No. 7.)

(Staatblad No. 138.)

Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat de eed, bedoeld bij art. 14 van het, bij het besluit van 4 Augustus 1862 no. 3 (staatsblad no. 82) gearresteerd, reglement „tot verzekering der goede werking van de dienst der Gouvernements telegrafen in Nederlandsch-Indië", door de ambtenaren der telegrafie zal worden afgelegd: te Batavia in handen van den directeur der producten en civiele magazijnen, en bij ontstentenis of verhindering van dien hoofdambtenaar, in handen van den hoofd-ingeneur, chef der afdeeling telegrafie; en elders in handen van de hoogste plaatselijke autoriteit.

Afschrieft, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:

De Algemeene Secretaris,

A. LOUDON.

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië van den 5den December 1862 no. 4. is bepaald, dat een onderzoek omtrent de gegrondheid van de door den handel te Batavia ingebragte klagten over de belemmeringen in de belading en ontlossing der praauwen, ten gevolge van den niet genoegzaam bevaarbaren toestand der groote rivier, zal worden opgedragen aan eene commissie, welke, na naauwkeurig plaatselijk onderzoek, bij het door haar deswege uit te brengen rapport *casu quo* tevens, zal behooren aan te wijzen de middelen om daarin te voorzien: hetzij door eene verbeterde uitdieping, of door den aanbreng van eenen meerderen waterloop, dan wel op eenige anders, door haar daarvoor dienstig geachte, wijze;

Zijnde tot leden van die commissie benoemd, de heeren P. J. G. Beijerinck, hoofd-ingenieur der burgerlijke openbare werken,

G. F. de Bruijn Kops, directeur van het Bataviasche praauwenveer, en

C. F. Deeleman, civiel ingenieur.

Civiel Departement.

BENOEMD:

Tot advocaat en procureur bij den raad van justitie te Soerabaja, mr. J. M. van Benthem van den Bergh.

Tot adsistent-resident van Banjoewangi, tevens gecommitteerde voor de zaken van Bali en Lombok, de adsistent-resident der Noorderdistricten van het gouvernement van Celebes en onderhoorigheden P. C. Wijnmalen.

Tot adsistent-resident van Salatiga (Samarang). de adsistent resident van Ponorogo (Madioen) W. C. Vosmaer.

Tot adsistent-resident van Panaroekan (Bezoeki), de adsistent-resident van Modjokerto (Soerabaja) J. A. L. Steijn Parvé.

Tot adsistent-resident van Modjokerto (Soerabaja), de adsistent-resident van Panaroekan (Bezoeki) G. van Beest Holle.

Tot substituut-officier van justitie bij den raad van justitie te Soerabaja, de substituut-officier van justitie bij den raad van justitie te Samarang mr. E. J. L. de Sturler.

VERGUND:

De uitoefening van het beroep van landmeter, aan den tijdelijk fungerend gezworen landmeter te Soerabaja J. W. A. Rössner.

GOEDGEKEURD:

dat door den Gouverneur van Sumatra's Westkust,

IS ONTHEVEN:

Op verzoek, van de betrekking van president der Sumatrasche wees- en boedelkamer, A. W. A. Scholte, gewezen eerste kommies op het bureau van dien gouverneur.

IS OPGEDRAGEN:

De betrekking van president der Sumatrasche wees- en boedelkamer, aan het lid dier kamer, H. L. Schmitt, ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Padang.

BIJ DE SUMATRASCHE WEES- EN BOEDELKAMER.

INGETROKKEN;

Op verzoek, artikel II van het besluit van 6 November 1862, no. 37, voor zoover daarbij de betrekking van president is opgedragen aan het lid dier kamer H. L. Schmitt, ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Padang.

OPGEDRAGEN:

De betrekking van president, aan het lid dier kamer W. F. Godin, algemeenen ontvanger te Padang.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst met behoud van regt op pensioen, de kapitein der infanterie E. A. Horrmann.

Uit Z. M. militaire dienst, de eerste luitenant der infanterie H. M. D. Siegmund, thans op non-activiteit.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den majoor der infanterie F. G. Hoffmann.

BENOEMD:

Tot spijsverzorger bij het groot militair hospitaal te Soerabaja (militair ambtenaar der derde klasse), de adjudant onder-officier-kwartiermeester der militaire administratie H. B. P. Verweij.

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST.

BENOEMD:

Tot dirigerend officier van gezondheid der tweede klasse, inspecteur der hospitalen, de officier van gezondheid der eerste klasse F. C. Schmitt, thans bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Soerakarta.

OVERGEPLAATST:

Bij de directie der civiele en militaire geneeskundige dienst in de derde militaire afdeeling op Java, de dirigerend officier van gezondheid der tweede klasse O. G. J. Mohnike, thans inspecteur der hospitalen.

Marine Departement.

BENOEMD:

Tot hoofd-ingenieur voor het vak van scheepsbouw in Nederlandsch-Indië, de ingenieur der eerste klasse bij het marine-établissement te Soerabaja F. Vos.

OVERGEPLAATST:

Bij het marine-établissement te Soerabaja, de ingenieur der eerste klasse bij het vak van scheepsbouw in Nederlandsch-Indië J. de Haas, thans geplaatst bij het marine-établissement te Onrust.

Bij het marine-établissement te Onrust, de ingenieur der tweede klasse bij die dienst B. L. W. Eibach, thans geplaatst bij het mariné-établissement te Soerabaja.

NEDERLANDSCH INDIE

Soerabaja 13 December, 1862.

Vertrokken Passagiers.

Met het Ned. Ind. Stoomschip *Menado*, kapt. A. Canteron, naar Mol. via Makasser Timor en Dely: De heeren F. J. A. Bruinier, H. C. Paulus.

Telegram van Batavia.

SAMARANG, 12 December 1862.

Suikerveiling afgeloopen à ƒ 14⅜ voor No. 16. Kopers: Metzendorff Wilmans Ruijs & Co., Busing Schröder, Gasper & Co., Moorman & Co., Mc. Laine Watson & Co., Nahapiet, Cezard & Co., Schimmelpenninck & Co, Dummler & Co., van Leeuwen & Co., Bahre & Kinder, Buijn & Co., en Arathoon.

Koffij-veiling afgeloopen à 42½ tot 42⅜. Koopers Bahre en Kinder, Busing Schröder, Paine Stricker, en Moorman & Co.

(*Samar, Ct.*)

Uittreksels uit officieele mededeelingen.

Er zijn uit een postpakket, hetwelk den 13den November jl. met de post van Soerabaja naar Tagal is verzonden, vermoedelijk ontvreemd de navolgende bankbilletten als:

1	van ƒ	1000:—	No.	2255.
1	„ „	1000:—	„	566.
1	„ „	1000:—	„	199.
1	„ „	1000:—	„	617.
1	„ „	1000:—	„	815.
1	„ „	300:—	„	2005.
1	„ „	300:—	„	940.
1	„ „	300:—	„	621.
1	„ „	300:—	„	676.
1	„ „	300:—	„	642.
1	„ „	200:—	„	50.
1	„ „	200:—	„	298.
1	„ „	200:—	„	3904.
1	„ „	200:—	„	1412.

Dientengevolge wordt een ieder, aan wien dusdanig bankbillet in betaling wordt gegeven, of daarvan reeds houder is, verzocht, hiervan aangifte te doen bij de politie. (*B. H. B.*)

ZUIDER- EN OOSTER-AFDEELING VAN BORNEO. — Ter aanvulling van het voorkomende in ons nummer van de 26sten November jl. kunnen wij omtrent den stand van zaken in dit gewest nog de volgende berigten, loopende tot den 13den November, mededeelen.

In de omstreken van Kendangan heeft eene bende roovers eenige huizen verbrand, en een 7tal menschen vermoord; op de nadering onzer troepen is zij in de wildernis gevlugt.

Volgens ingekomen berigten zouden eenige kampongs van de Beneden-Barito door eene rooversbende bedreigd zijn geworden.

De Boven-Doesson bleef voortdurend weêrspannig.

Omtrent den dood van Antasari werd nog niets naders vernomen.

Den 10den November jl. is het stoomschip Boni van zijne reis naar de Zuider-afdeeling te Bandjermasin teruggekomen (zie ons nummer van den 26sten November jl). Het beoogde doel, namelijk de regeling der grenskwestie tusschen Kotta-Waringin en Matan, is niet bereikt, doordien de Boni, tengevolge van den lagen waterstand, slechts tot Tewang Dnajoe kon komen.

De radja van Pegattan heeft bij zijne komst ter hoofdplaatse Banjermasin berigt, dat de volgelingen van den vroeger verslagen weêrspannigen Goesti Aloe zich hebben aangesloten aan eenige muitelingen (welligt de troep van Demang Lehman), en de bovenlanden van Batoe Litjin, — een rijkje aan de Oostkust — geplunderd hebben. Volgens den radja zouden die muitelingen door hem, na eenige onbelangrijke schermutselingen, zijn teruggedreven. Uit vrees, dat de vijand af zoude komen, heeft de bevolking van de aan zee gelegen kampong Batoe-Litjin de vlugt naar de naburige rijkjes genomen.

Maatregelen zouden van bestuurswege worden genomen om de bevolking naar hare kampongs te doen terugkeeren.

De gezondheidstoestand der troepen was vrij gunstig.

Van Koetei waren geene berigten ontvangen.

— Per telegraaf via Soerabaja zijn de volgende berigten uit dit gewest ontvangen, loopende tot de 2den dezer.

De algemeene toestand van zaken is weinig veranderd.

Den 23sten November is de kommandant der troepen, tevens resident van dit gewest, met eene kolonne onder den luitenant-kolonel Anemaet en de noodige maritieme magt naar de Boven-Doesson vertrokken, om de opstandelingen aldaar te tuchtigen.

Ten gevolge van de amnestie keerden verscheidene muitelingen uit de wildernissen terug.

Den 27sten November is de opstandeling Tarip, alias Kiahi Mas Demang Raksa Joeda, met 28 zijner volgelingen zich te Bandjermasin komen onderwerpen.

Goesti Kassan hield zich steeds schuil in de Bankinangan.

Demang Lehman zou volgens gerucht naar de grenzen van Koessan en Amin Oelah naar de Barito getrokken zijn.

Volgens berigt van Sjarif Hasim, wd. hoofd van Tjingal, Menoengal en Bangkalaän, heerschte aldaar en in de nabnrige rijkjes eene gewenschte rust,

Van Koetei zijn geene berigten ontvangen.

(*J. Ct*).

FRANKRIJK.

PARIJS, 16 Men verzekert, dat de *Gazette des hôpitaux* een zeer belangrijk consult over den toestand van generaal Garibaldi zal mededeelen, waaruit zal blijken 1o. dat de toestand des generaals ernstiger is, dan men gelooft; 2o. dat de zwelling van den voet, welke men aan eene rheumatische-schrijf aandoening toe schrijft, tot oorzaak heeft eene etterachtige uitstorting; 3o. dat de pijnen in het gewricht, die men aan rheumatisme toeschrijft, niets anders tot oorzaak hebben, dan eene opslorping van etter. Het besluit, waartoe men in dit rapport geraakt, is, dat men deze etterachtige uitstorting moet tegengaan door eene opening van de wond, en de opslorping door inspuiting van versterkende en de besmetting tegengaande middelen.

— Daar het gebleken is, dat de meeste brieven van Mexico over Engeland, in plaats van over Frankrijk, worden gezonden, hetgeen wordt toegeschreven aan het òf in het geheel niet verzenden, òf het openbreken der brieven, die met de Fransche pakketbooten worden verzonden, zoo heeft de administratie der posterijen bekend gemaakt, dat het porto met de Fransche paketbooten slechts 20 centimesis, terwijl dat over Engeland 50 centimes bedraagt. De post administratie wordt echter zoodanig gewantrouwd, dat het mindere porto er weinig toe zal bijdragen, om de verzending met de Fransche paketbooten te doen vermeerderen.

Het adres der Commissie van Beheer

VOOR DE

Oost- en West-Indische opvoedings-maatschappij te Delft,

AAN DE

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Er is in den laatsten tijd een strijd gerezen, waarbij van eene zekere zijde, als naar gewoonte, onder het schild van de grofste sophismen, kreten tegen den Minister van Binnenlandsche Zaken aangeheven, en de hatelijkste uitvallen gedaan worden.

Die kreten gingen op van eene partij, welke, als te lang aan bevoorregting en allerlei exceptiën gewoon, voor elke wettelijke regeling terugdeinst; die elke eerlijke toepassing der wet — voor welke alle Nederlanders behooren gelijk te wezen — zoodra zij er door getroffen, of van tot dusverre genoten privilegiën verstoken wordt, als eene daad van ongehoord geweld afschildert.

Ontleedt men de stellingen, waarop zij ook nu weder haar gewaand regt baseert, dan stuit men op de bespottelijkste ongerijmdheden, op eene ware Donquichotterie, het schermen tegen windmolens, en wordt onwillekeurig herinnerd aan het: „*Viel Lärmen um ein Nichts*".

De zaak, welke het hier eigenlijk geldt, en waaraan wij deze regelen wijden, zal onzen lezers duidelijk worden uit de onderstaande circulaire, op den 28sten Junij jl. door den heer Thorbecke aan de Commissarissen des Konings in de verschillende provinciën des Rijks gerigt.

Dit stuk luidt als volgt

„Aan den heer Commissaris des Konings in eene van de provinciën is onlangs de vraag gerigt, hoe ten aanzien van de nationale militie moet worden beschouwd de hier te lande wonende zoon van een' Nederlander, die bij het leger in Indië dient. Door dien Commissaris is daarop geantwoord, dat zoodanig iemand, op grond der wet van 28 Julij 1850 (*Staatsbl44ad* No.), als ingezeten moe worden beschouwd, en dus zijn hier te lands wonende zoon verpligt is, zich ter inschrijving voor de nationale militie aan te geven.

„Vermits echter aan gemelden staatsambtenaar later is gebleken, dat in eene andere provincie zoodanige jongelingen gerekend worden, geene verpligtingen ten aanzien van de militie te hebben, zoo heeft hij, in het belang van eene gelijkmatige toepassing der wet, de vraag aan mijne beslissing onderworpen.

„Worden, volgens de voorlaatste zinsnede van art. 3 der aangehaalde wet, de Nederlanders, die ter zake van 's lands dienst in een vreemd land wonen, voortdurend als ingezetenen beschouwd, zoo veel te eer is dit te rekenen, het geval te zijn met Nederlanders, die ter zelfder zake, in 's Rijks overzeesche bezittingen wonen,

Ik ben derhalve van gevoelen, dat het door uwen ambtgenoot gegeven antwoord juist is, en de hier te lande wonende zonen van zoodanige Nederlanders verpligt zijn, aan de inschrijving voor de nationale militie deel te nemen; in overeenstemming met het bepaalde onder 3o. van art. 16 der wet van den 19den Augustus 1861 (*Stbl.* No. 72)".

Tegen dit hoogst regtvaardige, zeer gegronde, en boven elke regtmatige bedenking verheven oordeel des Ministers kwam de commissie van beheer der Oost- en West-Indische opvoedings-maatschappij in verzet.

Zij wendde zich eerst per request aan Z. M. den Koning, en, die stap het gewenschte gevolg niet voortgebragt hebbende, diende zij, onder dagteekening van 30 September jl., hare bezwaren tegen het oordeel van den heer Thorbecke, in een petitie, bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal in, daarbij niets meer noch minder verzoekende, dan dat, wanneer ook de Tweede Kamer zich met de hier door den heer Thorbecke gegeven verklaring der wet mogt vereenigen — met andere woorden, wanneer ook de Tweede Kamer mogt oordeelen, dat de wet hier zoo duidelijk sprak, dat er regtens aan geene andere verklaring viel te denken — dit ligchaam alsdan het initiatief zou nemen tot „*een voorstel van verandering in de wet op de nationale militie*", opdat — en hier komt de aap uit den mouw — de hier te lande aanwezige kinderen der in de overzeesche bezittingen des Rijks gevestigde ambtenaren en officieren niet aan de nationale militie hier te lande zullen zijn onderworpen!

Dus... opdat, te hunnen gerieve, eene zoo hatelijke begunstiging van *eene enkele* klasse der maatschappij tegenover alle anderen in de wet opgenomen, en de grondwettige gelijkheid van *alle* Nederlanders voor de wet, ten voordeelen van ambtenaren, die voor het geld der natie onderhouden worden, en tot nadeel van de groote massa, die hen onderhoudt, op de onregtvaardigste wijze bespot en gehoond worde!

Kan men zich eene grovere onbeschaamdheid denken!

Pleit nu deze laatste, onbescheiden vordering er reeds genoegzaam voor, dat de petitionarissen zelven weinig op de kracht der bijeengeraapte sophismen bouwen, waarop zij hun gewaand goed regt tegen de ministeriële interpretatie van de militie-wet meenen te doen steunen, eene kalme overweging van de door hen daartoe aangevoerde argumenten zal dan alras elken loggischen denker overtuigen, dat zij veel beter gedaan hadden, zich eenvoudig tot hun verzoek om „begunstiging en gratie" te bepalen, dan het te beproeven, onzien en zotteklap aan de bondige redenering van den heer Thorbecke tegenover te stellen, en zich, zij het dan slechts voor een oogenblik, met de ijdele hoop te vleijen dat ook de Kamer eenvoudig genoeg zou wezen, om zich zulk een bespottelijk rad voor de oogen te laten draaijen. en aan zulk zoutelooze, zich zelven wederleggende drogredenen gehoor te verleenen.

Dat wij, dit zeggende, niet te ver gaan, moge uit het door de voormelde commissie aan de Tweede Kamer ingedind stuk zelf blijken.

Wij laten het hier, volzin voor volzin, om onmiddellijk bij elke zinsnede op het onhoudbare daarvan te wijzen, ten einde daarna des te gereedelijker tot onze eigene slot-resultaten te kunnen komen; het stuk luidt:

„De circulaire van den Minister schrijft voor:

„Dat de in de Indiën dienende ambtenaren en officieren beschouwd zullen worden als ingezetenen des Rijks in in Europa, en genoemde Minister verklaart alzoo de wet van den 28sten Julij 1850 (Stbl. No. 44), verbindend voor sommige in de Indiën (dat is in het Rijk buiten Europa gevestigde Nederlanders.

„Maar art. 118 der Grondwet luidt: De Grondwet en andere wetten zijn alleen voor het Rijk in Europa verbindend, tenzij het tegendeel daarin wordt uitgedrukt".

Wij antwoorden op deze tirade:

Als de Grondwet wordt gezegd alleen verbindend te zijn voor het Rijk in Europa, dan beteekent dit eigenlijk, dat niet alleen al hare regten, maar ook al hare pligten gereserveerd zijn voor alle geboren Nederlanders zonder onderscheid, alsmede voor hen, die door naturalisatie de regten van den inboorling hebben verkregen; want, dat de Grondwet ook verbindend is voor den hier te lande wonenden vreemdeling, zonder hem nogtans ook daarvoor al de regten van den Nederlander toe te kennen, blijkt o. a. uit het slot van art. 15, hoofdst. III der militie-wet, luidende:

„Voor ingezeten wordt niet gehouden de vreemdeling, behoorende tot een staat, waar de Nederlander niet aan de verpligte krijgsdienst is onderworpen", enz.

Immers, gelijk men ziet, bevat deze alinea slechts de uitzondering op de gevallen, waarin ook voor de hier gevestigde vreemdelingen de grondwettige pligten verbindend zijn, zonder hun nogtans daarvoor ook de grondwettige regten toe te kennen.

En nu vragen wij:

„Houdt een Nederlander, die tijdelijk als rijksambtenaar naar Indië wordt gezonden, houdt die, zelfs tijdelijk, op, Nederlander te zijn?" Gewis neen! Ware dit zoo, hoe zou hij dan Nederlandsch rijks-ambtenaar in onze Indiën kunnen wezen?

En wanneer dan nu de verpligtingen van de Grondwet voor alle Nederlanders — dus ook à

fortiori den door de natie bezoldigden rijks-ambtenaar daaronder begrepen — gelijk zijn;

Wanneer wijders de zoon van iemand, die ter zake van 's lands dienst in een *vreemd* land woont, volgens de wet van 28 Julij 1850, militiepligtig is;

Wanneer eindelijk art. 15 der militie-wet bepaalt, dat zelfs ieder vreemdeling, mits niet vallende onder de exceptiën, aan het slot van art. 15 vermeld, die, geene ouders of voogd hebbende, achttien maanden vóór het intreden van zijn negentiende jaar in Nederland heeft verblijf gehouden, als ingezeten moet worden beschouwd, en dien ten gevolge dienstpligtig is, — zou dan *alleen* de zoon van een Oost-Indisch rijks-ambtenaar, en wel terwijl hij zich reeds lang vóór het intreden van zijn negentiende jaar hier te lande bevindt, door den wetgever van dienstpligtigheid kunnen zijn vrijgesteld?

Op welken grond?

„Wel — antwoordt men — omdat de Indische rijks-ambtenaren, tijdelijk verblijf in Indië houdende, gedurende dien tijd niet geregeerd worden door de Nederlandsche Grondwet, en bij gevolg niet behoeven te voldoen aan de verpligtingen dezer wet".

Streng consequent, zouden wij. na zulk eene vreemde stelling, kunnen vragen, of die rijks-ambtenaar dan ook ontslagen is van de grondwettige verpligting, om de dynastie van het Huis van Oranje te erkennen; want de Nederlander, die losgemaakt wordt van de Grondwet, is ook van *die* verpligting ontslagen? Wij willen het echter niet tot die uitersten drijven, waartoe zoodanige valsche gevolgtrekkingen kunnen leiden, en stellen hier alleen de volgende vraag:

„Wordt een Nederlander, die ter zake van 's lands dienst in een *vreemd* land woont, in dit vreemde land door de Nederlandsche wet bestuurd?" Zeker niet!

En wanneer diens zoon, desniettegenstaande, aan de militie-wet is onderworpen, op welken grond wil men dan een' zich hier te lande bevindenden zoon van een' Oost-Indisch rijks-ambtenaar, die toch altijd nog onder eene Nederlandsche, en *niet* onder eene geheel *vreemde*, wet leeft, van de dienstpligtigheid vrijstellen?

Geen wonder dan ook, dat adressanten, om zulk eene onhoudbare interpretatie der wet vol te houden, ongemerkt tot de zonderlingste ongerijmdheden moesten vervallen. Immers zetten zij hunne redenering in deze bewoordingen voort:

„In de bedoelde wet van 28 Julij 1850 is nu *wel* bekend gesteld, dat een Nederlander, die ter zake van 's lands dienst *in een vreemd land* woont, voortdurend als ingezeten wordt beschouwd, maar *niet*, dat die bepaling verbindend wezen zal voor zoodanig Nederlander die in een gedeelte van het Rijk *buiten* Europa, en dus *niet* in een *vreemd* land, gevestigd is".

Wanneer men dit kinderachtige woordenspel streng logisch doorzet, dan komt men regtstreeks tot de zonderlinge conclusie:

„De Nederlander, die in een *vreemd* land, in of buiten Europa, leeft, *blijft* Nederlander, bij gevolg, onderworpen aan de Nederlandsche Grondwet.

Wij hebben hunne gronden tot exceptie gehoord.

Zij zijn van dien aard, dat wij het der moeite niet zouden hebben waardig geacht, ons in den, sedert eenigen tijd reeds daarover gevoerden, strijd te mengen, ware het niet, dat men van zekere zijde, ook van dit, in elk opzigt regtvaardig en gegrond, oordeel van den Minister Thorbecke wapenen tegen dit Kabinet had trachten te smeden, en de gewone alarmkreten aan te heffen.

Wij komen dan ook, na partijen gehoord te hebben, tot de volgende resultaten.

Het juiste standpunt, van hetwelk men hier behoort uit te gaan, is de onbetwistbare grondstelling „dat alle Nederlanders gelijk zijn voor de wet".

De vraag is dus: „Houdt een rijks-ambtenaar in Indië op, Nederlander te zijn?"

En, kan nu deze vraag niet anders, dan *ontkennend*, beantwoord worden, dan vragen wij verder:

„Welke houdbare grond bestaat er dan, om de zonen van zoodanige ambtenaren, welke zich daarenboven nog bij het intreden van hun 19de jaar in Nederland bevinden, vrij te stellen van de dienstpligtigheid, waaraan zelfs vreemdelingen zich moeten onderwerpen?"

Wij aarzelen niet, met volle overtuiging te antwoorden:

„Er bestaat hiervoor geen enkele grond!"

Maar, zegt men; er wordt dezen rijks-ambtenaren daarom geweld aangedaan, omdat zij *gedwongen* zijn, hunne zonen naar Delft te zenden, als zij hen tot Indische ambtenaren willen opleiden. Het vaderland nu heeft belang bij goede ambtenaren voor Indië. De zending hunner zonen naar Nederland geschiedt dus in het belang van het vaderlan; want hoe zal dit anders aan bekwame ambtenaren voor Indië komen? Op dien grond moest men dan ook hunne te Delft studerende zonen van de militie vrijstellen!

Wij zijn zoo vrij, dit argument bespottelijk te vinden.

Hoe Nederland aan goede ambtenaren zal komen, is de zorg der Regering! Overigens veroorloven wij ons, ten eenenmale te ontkennen, dat deze heeren hunne zonen *uit liefde voor het vaderland* naar Nederland zenden.

Wanneer zij dit doen, dan doen zij het in *hun* belang, om hunnen zonen eene goede broodwinning te verschaffen; dus met het oog op *eigen* voordeel; en *niet* uit liefde voor het vaderland, die hier slechts een eerwaardige dekmantel voor private belangen wordt. Zij doen dus hetzelfde, wat b. v. een Samarangsch koopman zou doen, wanneer hij zijnen voor den handel bestemden zoon naar Nederland zendt, om diens opvoeding aldaar te voltooijen.

Persoonlijk belang is in beide gevallen de drijfveêr; en waarom zou dan de zoon van den Samarangschen koopman, zich hier bevindende, militiepligtig, de studerende zoon van den rijks-ambtenaar echter daarvan vrijgesteld zijn?

„De Nederlander echter, die *niet* in een *vreemd* land, maar in onze *eigene*, dus altijd nog onder Nederlandsche wetgeving staande, koloniën is gevestigd, *houdt op*, Nederlander te zijn, en is dus *geheel losgemaakt* van de Nederlandsche Grondwet!"....

Wij achten het onnoodig, te wijzen op de geheele keten van schromelijke gevolgen, waartoe zulke valsche grondstellingen, consequent voortgezet, zouden kunnen leiden, en houden het ééne, hierboven aangehaalde, voorbeeld voor genoeg. Slechts dit willen wij hier nog bijvoegen:

Door zulk een armzalig woordenspel — zulk een kleven aan de letter, met verguizing van den geest— waarachter de s'uwe zelfzucht zich verbergt, worden de beste wetten bespot, op eene sluwe wijze ontdoken, en de gelijkheid harer werking voor allen verlamd!

Ziedaar de ramp van het strenge vorm-regt, waaruit dan ook het „*summum jus, summa injuria*"[1]) is voortgesproten.

— Niet minder ongegrond intusschen is ook het beroep van adressanten op art. 105—106 in het regerings-reglement voor Ned. Indië, van den 2 September 1854.

Deze artikelen immers toonen wel aan, onder welke bepalingen men het regt kan verwerven, zich tijdelijk in Indië te vestigen; zij bewijzen echter *niet*, dat Nederlanders, dit regt verkregen hebbende, het radicaal van Nederlander verliezen, en aan eene *andere* nationaliteit beginnen toe te behooren, waardoor alleen zij zouden ophouden Nederlanders te zijn.

Dat dit nu het geval niet is, en ook niet *kan* wezen, blijkt, zoo noodig, o. a. uit de wet van 1854, waarbij het regt van petitie aan alle ambtenaren en particuliere Nederlanders in Indië blijft gewaarborgd.

Het is dan ook hier weder eenig en alleen de *letterlijke* opvatting van het woord „*ingezetenen*", dat adressanten tot deze dwaling of liever.... spitsvondigheid verleidt, om exceptiën voor belanghebbenden te verwerpen, die voor *geen' anderen* Nederlander bestaan!

Kan immers het tijdelijk verblijf in een *geheel vreemd* land het radicaal van Nederlander niet doen verloren gaan, hoe veel te minder kan dit dan een tijdelijk verblijf in onze eigene koloniën!

Adressanten schijnen dit dan ook zelven wel gevoeld, en de moeijelijkheid beseft te hebben, om der Kamer zoo onhoudbare stellingen, zulke in het oog loopende schijngronden, voor gangbare munt te doen aannemen, en daarom verzoeken zij ten slotte, dat men.... ten *hunnen gunste* de wet verandere!

Zeer bescheiden toch zeggen zij aan het slot van hun adres:

„Indien echter de Tweede Kamer der Staten-Generaal, tegen onze verwachting, mogt beslissen dat, volgens de wet van den 28sten Julij 1850, de in Ned. Indië gevestigde ambtenaren en officieren als ingezetenen van het Rijk in Europa moeten beschouwd worden, rigten de adressanten bij dezen het verzoek tot uwe vergadering, dat de Tweede Kamer der Staten-Generaal het initiatief neme tot een voorstel van verandering in de wet op de nationale militie, opdat de hier te lande aanwezige kinderen van de in de overzeesche bezittingen des Rijks gevestigde ambtenaren en officieren *niet* aan de nationale militie hier te lande zullen zijn onderworpen".

Moge het hard schijnen om, behalve tot de studie-kosten, ook nog tot die van een' plaatsvervanger veroordeeld te worden, dit lot treft ook de zonen van den nijveren burgerstand bij het leeren van ambachten en beroeps-kundigheden. Er bestaat dus *geen enkele grond*, om den rijks-ambtenaar in dezen te bevoorregten!

De Minister had dus **volkomen gelijk!**

Wij zijn geene voorstanders van de militie-wet; maar daar zij nu eenmaal bestaat, verlangen wij ook een gelijk regt voor allen, *zonder uitzondering!*

Met genoegen zien wij dan ook, dat de heer Thorbecke zich aan *al deze kreten* niet stoort, zich door valsche alarmkreten niet laat afschrikken, maar zich veeleer houdt aan de grondstelling van **regt** te doen, zonder **om te zien!**

SCHEEPSBERIGTEN

Aangekomen Schepen te Soerabaja.

Datum.	Vlag.	Namen aan het schip	den Gezagvoerder.	Grootte van 't schip in Lasten	van waar gekomen.	wanneer gezeild.	welke plaats aangedaan.	werwaarts bestemd.	Agenten.
Decemb. 13	Nederl.	Diana.	P. C. Teengs.	461	Shanghae.	17 Nov.	geen	Soerabaja.	Schimmelpenninck & Co.
„ —	„	Rotterdam.	H. Poort.	620	Batavia.	5 Dec.	„	„	Anemaet & Co.
„ —	Ned. Ind.	Banda Balgair.	Sech Oemb. Daheima.	132	Muntok.	1 „	„	„	......
„ 14	Nederl.	Josephine.	A. Kuipers.	319	Batavia.	25 Nov.	„	„	......
„ —	Ned. Ind.	Tedok.	Worgso.	14	Boeleleng.	4 Dec.	„	„	......
„ —	„	Bella.	Pa Sakie.	13	Bezoeki.	12 „	„	„	......
„ —	Engelsch	Polmaise.	J. Gladstone.	443½	Batavia.	4 „	„	„	......

Vertrokken Schepen van Soerabaja.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Scheepen	Gezagvoerder.	Naar.
Decemb. 14	Ned. Ind.	Bark	Djoedoolbarie	Said Oemar Asegaf.	Tolie Tolie (Celebes.)
„ 15	id.	Stoomschip	Prins van Oranje.	J. van Zandwijk.	Batavia via Samarang.
„ —	id.	„	Menado.	A. Couteron.	Mol. via Makasser Timor en Dely.

In lading en ter reede liggende Schepen te Soerabaja.

VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	LASTEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Z. M.	Korvet.	Juno.	.....	Kapt. t/z J. J. v. d. Moore.	Wachtschip.	...
„	Stooms.	Etna.	.....	„ 1 kl. van der Meulen.	...	...
„	„	Reteh.	.....	„ t/z 1 kl. M. W. Bowier.	...	...
„	„	Citadel van Antwerpen.	.....	Kapt. L. t/z G. P. J. Mossel.	...	...
„	„	Samarang.	.....	„ t/z. 1 kl. C. A. W. Halvenhout.	...	...
Gouvernements	Stoomer	Draak.	.....	A. Smit.	...	...
Nederlandsche	Bark	Pictura.	372	K. H. Leonhardt.	...	...
„	„	P. Schoenmakers.	371	J. J. van Varelen.	In Reparatie.	Fraser Eaton & Co.
„	„	Capella.	199	J. Kruisinger.	Nederland.	id.
„	„	Macasser.	226	J. Rip.	id.	id.
„	Schip	Jedo.	399	F. van Rossen.	id.	id.
Engelsche	Brik	Eunomia.	223	D. Gronow.	id.	id.
Oldenb.	Bark	E. v. Beaulieu.	224	C. W. Tesenfeldt.	id.	id.
Nederl. Ind.	Stooms.	Prins van Oranje.	120	J. van Zandwijk.	...	W. Cores Vries.
„	„	Padang.	181	....	...	id.
„	„	Menado.	173	A. Couteron.	id.	id.
„	„	Kraton.	28	J. Martens.	...	id.
Nederlandsche	Bark	Willem de Zwijger.	392	W. L. van den Dries.	id.	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
„	„	Hendrina.	297	J. van Breen.	id.	id.
„	Bark	Clio.	236	J. O. Wijnmalen.	id.	Schimmelpenninck & Co.
„	„	Joan Melchior Kemper.	223	J. K. Salm.	id.	id.
„	„	S. van Heel.	392	D. H. Dietz.	id.	id.
„	„	Catharina Maria.	398	F. R. Oomkens.	id.	Mc. Lennan & Co.
„	„	Batavia.	399	J. J. Prange.	id.	id.
„	Schip	Catharina Jacoba Henriëtte.	634	C. J. Tonjes.	id.	id.
„	„	Catharina Wilhelmina.	573	J. O. Klein.	id.	Anemaet & Co.
„	Bark	Euterpe.	267	A. Kuipers.	id.	id.
„	„	Koning Willem III.	223	A. J. de Jong.	id.	id.
„	„	Johannus Anthonius.	380	A. de Voogd van der Straaten.	id.	J. F. van Leeuwen & Co.
„	„	Johanna Maria.	254	P. J. Dam.	id.	id.
„	„	Louis Meijer.	399	G. H. Holtgreve.	id.	B. J. van Eck & Co.
„	„	Tjielingsie.	322	P. Ouwehand.	id.	id.
„	„	Lammina Elizabeth.	336	A. Gersen.	id.	id.
„	Brik	Alida Maria.	85	C. N. van der Beek.	...	...
Oldenb.	Brik	Cleopatra.	155	C. M. Dannberg.	id.	P. Kervel & Co.
Bremer	Schoener	Félicie.	135	L. Schweitzer.	id.	id.
Engel.	Bark	Robert Mills.	237	E. W. Barker.	id.	id.
Zweedsche	„	Aeolus.	447	J. D. Rassini.	id.	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Nederlandsche	„	Friesland.	375	M. C. E. Mispelblom Beijer.	id.	id.
„	„	Madura.	267	B. A. van Bruggen.	id.	Adam & Co.
„	„	Graaf Dirk III.	316	C. J. Rotgans.	id.	Hill Broekman & Co.
„	„	Elisabeth.	323	J. Snoek.	id.	B. van Leeuwen & Co.

In en Uitvoer te Soerabaja van den 13den December 1862.

INVOER.

Van Batavia per het Nederl. schip *Madura*, gez. VAN BRUGGEN.

80 vt. koolteer, 60 vaatjes kruid, 51 coll. lampen, 22 krandjs. aardewerk, 100 vt. cement, 50 coll. schoppen, ADAM & Co.
6 vt. glaswerk E. TEN BRINCK & Co.
21 vt. ijzerwerk, 76 vt. machinerien, ANEMAET & Co.
1776 staven ijzer, 8 coll. zeep, 28 vaten Bier, 1 vt. ijzerwerk, 1 kist boeken, 4 suikerpannen, 35 coll. manufacturen, FRASER EATON & Co.
1 kist kleêren, MAURITZ MARTENS.
2 kn. boeken, MAYOR MATZEN & Co.
17 coll. manufacturen, GUMPRICH & STRAUSS
24 kn. ijzerwerk, P. KERVEL & Co.
7 kn. manufacturen, J. F. VAN LEEUWEN & Co.
10 kn. „ 5 vt. azijn, ARNOLD & ZONEN.
3 kn. provisiën, GEBR. VAN DELDEN.
10 kn. medicijn, 2 kn. wijn, MATHIEU, EBBS, RUIJS & Co.
80 vaten koolteer, HAYE & VAN MARLE.
5 bl. anijsbeschuit, 1 pak. sponzen, 5 md. aardewerk, 8 coll. provisiën, GEZAGVOERDER.
6 coll. bladkoper, 19 coll. manufacturen, ORDER.

UITVOER.

Naar Toelie Toelie (Celebes) per de Ned. Ind. bark *Djoedul Barie*, gez. SAID OEMAR BIN JAFFAR ASEGAF.

5 kn. geweeren, 2 kn. ruwe calicots, B. J. VAN ECK & Co.
5 vt. buskruid, W. C. NASH & Co.
4 kn. manilla sigaren, 22.80 pic. koperwerk, ARABIEREN.

Naar Timor per de Ned. Ind. bark *Timoor*, gez. TJAM TOEI KOAN.

1 kist manufacturen, B. VAN LEEUWEN & Co.
25 kelders genever 1 kist manufacturen, GUMPRICH & STRAUSS.
1 kist manufacturen, HILL BROEKMAN & Co.
1 kist id. ADAM & Co.
37 coll. diverse koopmanschappen, W. C. NASH & Co.
80 coll. diverse kramerijen, CHINEZEN.

Marktprijzen.

SUIKER No. 16 ƒ 14¾.—
RIJST (CARGA) ƒ 215 à ƒ 225.—
RIJST (WITTE) „ 240 „ „ 250.—
KOEHUIDEN ƒ 35 à 45.—
ROTTING ƒ 11.—
WISSELKOERS 106%.—

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de REDACTIE zich verantwoordelijk, zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAJA